Став странајасса пролетаріјјас, ӧтувтчӧј!

№ 8 (793)
ЈАНВАР
16 лун
1938 во

КОМІ КОМСОМОԉЕЦ

Гаԅет леԇӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

ПАСКӦԀНЫ ԌІКТСА ТОМЈӦЗЛЫԌ ОРԀЈЫԌӦМ

СССР-са Совнарком ԁа ВКП(б) ЦК тувсов кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧм јылыԍ асланыԍ постановԉеԋіјеын резкӧја ԁа ԋеммірітчытӧма ерԁӧԁісны кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧмлыԍ ԇік ԋеуԁовԉетворіԏельнӧј мунӧмсӧ ԁа ԍетісны тајӧ ужыслыԍ конкретнӧј, ісчерпывајушщӧј программа партіјнӧј, сӧветскӧј, комсомоԉскӧј ԁа став мукӧԁ организацијајаслы.

Партіја ԁа правіԏеԉство інԁісны конкретнӧј тујјас сы вылӧ, меԁым 1938-ӧԁ воын бостны выԉ, нӧшта ыжыԃԃык урожајјас. Сы вылӧ ем міјан став колана условіјејасыс. Соціаԉісԏіческӧј віԇму овмӧслӧн, сіјӧ сӧветскӧј крестанствоӧн, сіјӧ выԉ замечаԏеԉнӧј каԁрјасӧн, сіјӧ вынјӧра первоклассӧј ԏехнікаӧн, ем помтӧм поԅанлунјас колхознӧј мујаслыԍ урожајјассӧ пыр воԇӧ кыпӧԁӧм вылӧ.

Гӧгӧрвоана, мыј комсомоԉскӧј организацијајас ԁолженӧԍ отсавны партіјнӧј организацијајаслы партіјалыԍ ԁа правіԏеԉстволыԍ ԃірекԏівајассӧ олӧмӧ пӧртӧмын. Кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧмын участвујтӧм—комсомоԉскӧј организацијајаслӧн зев важнӧј мог.

Но мыјлакӧ уна колхознӧј комсомоԉскӧј организацијајас бӧрја каԁӧ ԇікӧԇ еновтчісны хоԅајственнӧј ужјасыԍ. Мукӧԁ комсомоԉскӧј акԏівістыс ԁаԍӧԍ вісътавны уна ԁас речјас, но ԃелӧ вылас најӧ ԋінӧм оз вӧчны сы могыԍ, меԁым закрепітны ԁа нӧшта паскыԁа паскӧԁны томјӧзлыԍ кыптыԍ поԉіԏіческӧј ԁа проізвоԁственнӧј акԏівностсӧ.

Помкаыс тыԁалӧ сыын, мыј комсомоԉскӧј актів пӧвсын пыр-на ловја комсомолӧ ԍујӧм врагјасӧн насажԁајтӧм вреԁнӧј „ԏеорија" сы јылыԍ, мыј комсомоллы ԋінӧмла заԋімајтчыны хоԅајственнӧј ԃелӧјасӧн, мыј быттӧкӧ комсомоллӧн хоԅајственнӧј ужын участвујтӧмыс протіворечітӧ коммуԋісԏіческӧј восԋітаԋіјелы.

Со, Сыктыв рајкомса веськӧԁлысјас ԋінӧм абу вӧчӧмаӧԍ сы могыԍ, меԁым бостчыны партіјалыԍ ԁа правіԏеԉстволыԍ кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧм куԅа ԃірекԏівајассӧ акԏівнӧја олӧмӧ пӧртӧмӧ. Најӧ, веԍіг, абу на тӧԁмӧԁӧмаӧԍ сіјӧ ԃірекԏіванас став комсомоԉецсӧ. Најӧ торјӧԁчӧмаӧԍ хоԅајственнӧј вопросјасыԍ.

Абу сӧмын Сыктыв рајонын тащӧм положеԋіјеыс. Уна рајкомса веськӧԁлысјас віԇӧԁӧны чуԋ пырныс кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧмлӧн зев важнӧј вопросјас вылӧ.

Комсомоԉскӧј организацијајаслӧн мог—лоны ыжыԁ урожај вӧсна тышӧ томјӧзӧԍ котыртысјасӧн. Колхознӧј комсомоԉскӧј организацијајас ԁолженӧԍ котыртны соціаԉісԏіческӧј орԁјысӧм, паскӧԁны стахановскӧј ԁвіжеԋіје асланыс колхозјасын.

Міјан колхозјасын, МТС-јасын ем ԋе еща том стахановец. Ӧні, тувсов кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчан каԁӧ, колхозјасын, МТС-јасын, совхозјасын кыптӧ орԁјысӧмлӧн ԁа стахановскӧј ԃвіжеԋіјелӧн выԉ гы. Со Јемԁін МТС-са тракторіст-ремонԏорјас Попов, Баԉін ԁа мукӧԁјас кутчысісны орԁјысӧмӧ. Најӧ асԍыныс кӧсјысӧмјассӧ пӧртӧны олӧмӧ.

Кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧм абу сӧмын тракторістјаслӧн, механікјаслӧн, бріга ԃірјаслӧн, агрономјаслӧн ԃелӧ. Сіјӧ—ԍіктса став комсомоԉецјаслӧн ԁа став томјӧзлӧн ԃелӧ. Сојузнӧј лунјас нуӧԁӧм, коԉԉекԏівнӧја гаԅетјас лыԃԃӧм, колхоԅнікјаскӧԁ беԍеԁајас нуӧԁӧм, бріга ԁајасын, лыԃԃысан керкајасын ужалӧм,—со сіјӧ вопросјаслӧн кругыс, со сіјӧ ужјасыс, мыј вылын ԁолженӧԍ ужавны комсомоԉскӧј организацијајас.

Комсомоԉскӧј организацијајас ԁолженӧԍ отсавны партіјалы віԇму органјас, колхозјас, совхозјас троцкістско-бухарінскӧј, буржуазно-націонаԉісԏіческӧј колаԍјасыԍ весалӧм воԇӧ нуӧԁӧмын.

Ыжыԁ отсӧг кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧмын вермасны ԍетны „ԉогкӧј каваԉеріја" группајас. ВЛКСМ Комі обком преԁложітіс став рајкомјаслы, горкомлы, Печорскӧј окружкомлы нуӧԁны „ԉогкӧј каваԉеріјалыԍ" рејԁ кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧм проверітӧм куԅа. Тајӧ зев ыжыԁ уж, і рајкомјаслӧн мог—нуӧԁны сіјӧ бојевӧја. Колӧ вӧчны сіԇі, меԁым тракторјас ԁа віԇму овмӧс ужалан машінајас ремонԏірујтӧмлыԍ ԁа кӧјԁыслыԍ качество проверітӧм котыртысјасӧн вӧліны комсомоԉецјас, партіјалы помтӧм преԁаннӧј том колхоԅнікјас ԁа колхоԅніцајас, том бріга ԃірјас, МТС-са ԁа совхозјасса том спеціаԉістјас.

Комсомоԉскӧј организацијајаслӧн могыс абу сӧмын тувсов кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧмлыԍ тырмытӧмторјассӧ фікԍірујтӧмын, а сыын, меԁым став аԇԇӧм тырмытӧмторјассӧ бырӧԁны, ісправԉајтны, прімітны решіԏеԉнӧј мерајас.

Кӧԇа кежлӧ лӧԍӧԁчӧм ыжыԁ ԁа кывкутана ԃелӧ. Тајӧ ԃелӧ резуԉтатјас ԍерԏіыс кутас проверајтсыны комсомоԉскӧј организацијајаслӧн бојеспособностыс ԁа најӧ веськӧԁлысјаслӧн поԉіԏіческӧј зрелостыс.

СТАХАНОВСКӦЈ ԀВІЖЕԊІЈЕЫН КОМСОМОЛЛӦН МОГЈАС ЈЫЛЫԌ

ВЛКСМ ЦК-ын том стахановецјас совешщаԋіје вылын ВЛКСМ ЦК-са ԍекретар А. В. КОСАРЕВ јортлӧн реч 1938-ӧԁ воԍа јанвар 7-ӧԁ лунӧ

БЫԀМІСНЫ ԀА ЈОНМІСНЫ ТОМ РЕԅЕРВЈАС

Мі чукӧртчім тајӧ совешщаԋіје вылас 1938-ӧԁ во, којмӧԁ стаԉінскӧј пјаԏіԉеткаса первој во, самӧј завоԃітчігӧн. Коԉӧм, 1937-ӧԁ, во вылӧ віԇӧԁлӧмӧн, мі тыр правоӧн вермам шуны: „Замечаԏеԉнӧј во олӧма „Сӧветскӧј странаӧн!".

лын уна міԉԉіон сӧветскӧј гражԁана ԁуховнӧ јонмісны ԁа быԁмісны. На пӧвсыԍ уна ԍо ԍурсјас меԁвоԇԇаыԍ ӧтувтчісны акԏівнӧј обшщественнӧј ԁа госуԁарственнӧј ужӧ.

Зев уна выԉ јӧзӧԍ выԁвіԋітӧма руковоԃашщӧј государственнӧј, хоԅајственнӧј уж вылӧ 90 сајас комсомоԉецӧԍ.

Томјӧз составԉајтӧ јона тӧԁчана прослојка інжеԋерно-ԏехԋіческӧј работԋікјас пӧвсын. Первој ԁа мӧԁ пјаԏіԉетка војас чӧжӧн сӧветскӧј власт гӧтӧвітіс міјан томјӧз пӧвсыԍ 1.260 ԍурс інжеԋерӧԍ ԁа ԏехнікӧԍ. Тајӧ том інжеԋерјасыс ԁа ԏехнікјасыс—асланыс јона унжыкнас рабочӧјјаслӧн челаԃ, крестаналӧн, служашщӧјјаслӧн челаԃ, коԁјаслы револуціјаӧԇса каԁӧ высшӧј школајаслӧн ӧԇӧсјасыс вӧліны ԇікӧԇ пӧԁсаӧԍ.

Міјан рӧԁнӧј коммуԋісԏіческӧј партіја, міјан сӧветскӧј правіԏеԉство отноԍітчӧны томјӧз ԁінӧ, кыԇі тӧждысыԍ мам. Сӧветјас странаса том покоԉеԋіјелы восԍаӧԍ олӧмӧ став тујјасыс. Тырмымӧн вісътавны, мыј коԉӧм бӧрјысӧмјас ԁырјі 150 сајас комсомоԉецӧԍ бӧрјӧма Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјасӧн, зев ыжыԁ соціаԉісԏіческӧј страна правіԏеԉствоса шԉенјасӧн. Лыбӧ мӧԁ шемӧсмӧԁан прімер: Сӧветскӧј Сојузса Геројјас, всенароԁнӧј почот заслужітыԍ јӧз пӧвсыԍ жынсыс унжыкыс—сіјӧ міјан томјӧз. На пӧвсын ем і тӧԁчымӧн уна ԉеԋінскӧј комсомолса шԉенјас.

Тајӧ воыс вӧлі соціаԉізм воԇӧ јонмӧԁан воӧн. Міјан странаса ужалыԍ јӧз, коммуԋісԏіческӧј партіја веськӧԁлӧм улын, Сталін јорт веськӧԁлӧм улын, вӧчісны бырӧԁан кучкӧм нароԁ врагјаслы, фашізмлӧн унаԍікас агентјаслы—троцкістско-бухарінскӧј, буржуазно-націонаԉісԏіческӧј шпіонјаслы, вреԃіԏеԉјаслы, ԃіверсантјаслы. 1937-ӧԁ во лоіс шогԍан воӧн фашістјаслы, ӧԁ славнӧј НКВԀ органјас став сӧветскӧј нароԁлӧн поԁԃержка ԁырјі прамӧј јона жуглісны фашістскӧј позјас міјан странаыԍ.

І, мӧԁарӧ, тајӧ воыс вӧлі гажа став честнӧј сӧветскӧј јӧзлы, став сӧветскӧј нароԁлы, ӧԁ сіјӧ вајіс міјанлы соціаԉісԏіческӧј строіԏеԉство став јукӧнјасын веԉікӧј побеԁајас. СССР-са Верховнӧј Сӧвет бӧрјан лунӧ нароԁ вӧчіс ітогјас аслас плоԁотворнӧј творческӧј ужлы. Сіјӧ луныс вӧлі міјан рабочӧјјаслӧн, крестаналӧн, інԏеԉԉігенціјалӧн збыԉ всенароԁнӧј праԅԃнікӧн.

Врагјаскӧԁ тышын, врагјасӧԍ жугӧԁӧм поԃув выԍуԃарственнӧј, хоԅајственнӧј, куԉтурнӧј уж вылӧ. Сіјӧ—странаса меԁбур јӧз, коԁјас ӧні, нароԁлыԍ врагјасӧԍ жугӧԁӧм бӧрын, босԏісны поԅанлун тырвыјӧ паскӧԁны асԍыныс способностјассӧ. Тајӧ јӧзыс војԁӧр топӧԁԍылісны врагјасӧн, унаԍікас троцкістско-бухарінскӧј вреԃіԏеԉјасӧн ԁа шпіонјасӧн.

Јӧз пӧвсын, коԁјасӧԍ выԁвіԋітӧма государственнӧј ԁа мукӧԁ уж вылӧ, тӧԁчана места заԋімајтӧны томјӧз. Бостӧј хоԅајственнӧј строіԏеԉство јукӧн. Мыјԁа том јӧз, сы лыԁын комсомоԉецјас ԁа ԉеԋінскӧј комсомоллӧн восԋітаԋԋікјас, кыптісны бӧрја каԃнас проізвоԁствоса команԁнӧј постјас вылӧ! Том јӧз, коԁјаслы муртса сӧмын тыріс 25—30 ар, ужалӧны мартеновскӧј, ԁоменнӧј, механіческӧј цехјасса начаԉнікјасӧн, а мукӧԁԁырјіыс веԍіг веськӧԁлӧны быԁса завоԁјасӧн. Тајӧс поԅӧ аԇԇыны веськыԁа ԉубӧј преԁпріјаԏіјејас вылыԍ, Сӧветскӧј Сојузса ԉубӧј карыԍ. Сӧмын ӧԏі Марԏі ԋіма завоԃын бӧрја кык тӧлыԍ чӧжӧн выԁвіԋітӧма руковоԃашщӧј хоԅајственнӧј уж вылӧ 90 сајас комсомоԉецӧԍ.

Сӧветскӧј нароԁлы, а сіԇ-кӧ і сӧветскӧј томјӧзлы, обеспечітӧма поԅанлун зажіточнӧј, куԉтурнӧј олӧм вылӧ. Ті помԋітанныԁ, јортјас, веԉікӧј Стаԉінлыԍ кывјассӧ:

„Міјан револуціјалӧн характернӧј особенностыԍ сыын, мыј сіјӧ ԍетіс нароԁлы ԋе сӧмын свобоԁа, но і матеріаԉнӧј благојас, но і поԅанлун овны зажіточнӧја ԁа куԉтурнӧја. Со мыјла овны міјан лоі гажа ԁа со кущӧм поԃув вылын быԁміс стахановскӧј ԁвіжеԋіје".

Тајӧ вӧлі вісъталӧма 1935-ӧԁ воын стахановскӧј совешщаԋіје вылын. Сіјӧ каԁԍаԋыс мі вӧчім выԉ гігантскӧј воськов воԇӧ. Быԁ воӧн веԉікӧј Сӧветскӧј Сојузса гражԁана олӧны бурџыка, зажіточнӧјџыка ԁа куԉтурнӧјџыка.

Уна міԉԉіон колхоԅнікјас шыаԍісны Сталін јортлӧн чукӧстчӧм вылӧ вајӧԁны матыса каԁын ԋаԋ быԁ воԍа вӧчӧм 7—8 міԉԉіарԁ пуԁјӧԇ ԁа асланыс уԁарнӧј ужӧн 1937-ӧԁ воын-нін ԍетісны страналы 7 міԉԉіарԁ гӧгӧр пуԁ ԋаԋ.

(Воԇӧ віԇӧԁ 2-ӧԁ ԉістӧ.)

15

СТАХАНОВСКӦЈ ԁВІЖЕԋІЈЕЫН КОМСОМОЛЛӦН МОГЈАС ЈЫЛЫԌ

Воыԍ воӧ быԁмӧ колхоз-міԉԉіоԋерјаслӧн лыԃыс. Вермасны шуны, мыј најӧ оз петкӧԁлыны раԁӧвӧј креԍԏаԋінлыԍ олан уровеԋсӧ, но сыын і ԃелӧыс, мыј быԁ воӧн, быԁ лунӧн сещӧм колхозјасыслӧн лыԃыс соԁӧ. Сӧмын Узбекскӧј ССР-са ӧті рајонын коԉан во вӧлі 13 колхоз-міԉԉіоԋер, а таво лыԁԃыԍсӧ 40-ӧԇ.

Поԇӧ-ӧмӧј, јортјас, аԇԇыны капіԏаԉіԍԏіческӧј странајасын, торјӧн фашізм странајасын, кӧԏ ӧті раԁӧвӧј рабочӧјӧс лібӧ креԍԏаԋінӧс, коԁі верміс еԍкӧ віԍтавны, мыј сіјӧ зарабатывајтӧ тырмымӧн, мыј сіјӧ обеспечен, мыј сіјӧ уверен аслас аскіја лунын? Сещӧм шуԁа јӧзыс сені абу, а міјан странаын рабочӧјјас ԁа колхоԅԋікјас та јылыԍ віԍталӧны быԁлун.

Со, напрімер, тані, том стахановецјаслӧн міјан совешщаԋіје вылын, уна јортјас ԍорԋітісны сы јылыԍ, мыј најӧ зарабатывајтӧны 2—3 ԍурс шајтӧн, а ӧткымынјас, кыԇі Золототруб јорт, і унҗык. Ԃонбассыԍ врубӧвӧј машінаӧн уҗалыԍ машіԋіст Кретов јорт меным віԍтавліс, мыј тајӧ совешщаԋіје вылас локтігӧн сіјӧ, сіԇі уҗјас костын, боԍтіс сӧрԍыс 4 ԍурс чӧлкӧвӧј, кыԇі сіјӧ выраԅітчіс, нӧбны мыј-кӧ. (Серам). Ԃерт, тащӧм јортјасыс нӧшта абу сещӧм уна, кыԇі еԍкӧ коліс міјанлы, но сыын і выныс міјан, мыј ԁобросовестнӧја, раԃејтӧмӧн уҗалыԍ, гырыԍ, стахановскӧј заработокјас получајтыԍ јӧзыслӧн лыԃыс пыр соԁӧ.

Јуавсӧ, поԇӧ-ӧ аԇԇыны мӧԁ страна, кӧні еԍкӧ сещӧма раԃејтісны томјӧзӧс, кӧні еԍкӧ сещӧм тӧжԁысьӧмӧн относітчісны сы ԁінӧ, кӧні еԍкӧ сылы сетлісны сещӧм поԅанлунјас творческӧј уж, велӧԁчӧм, ԏехԋікаӧн, наукајасӧн, іскусствоӧн овлаԃејтӧм вылӧ? Сещӧм мӧԁ странаыс абу. (**Аплоԃісментјас**).

Кыԇі-жӧ міјан томјӧз относітчӧ коммуԋіԍԏіческӧј парԏіја ԁінӧ, коԁі лӧԍӧԁіс сӧветскӧј нароԁлыԍ шуԁ, аслас веԉікӧј, рӧԃнӧј баԏ—Стаԉін јорт ԁінӧ? (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Міјан томјӧзлы ԋінӧм абу поԏӧмыс, кор ԍорԋіыс мунӧ парԏіјалыԍ поручеԋіјејассӧ олӧмӧ пӧртӧм јылыԍ, веԉікӧј Сталінлыԍ заԁаԋіјејассӧ олӧмӧ пӧртӧм јылыԍ. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**). Міјан томјӧзлы абу і оз вермы лоны ԋекущӧм мыжӧԁ, кор ԍорԋіыс мунӧ веԉікӧј сӧветскӧј нароԃлӧн інԏересјас јылыԍ.

І вот ӧні, којмӧԁ пјаԏіԉетка порог вылын, мі ԃолженӧԍ ԁумыштны сы јылыԍ, кыԇі міјанлы уҗавны нӧшта бурҗыка, кыԇі міјанлы вајны нӧшта ыжыԁҗык пӧԉза асланым рӧԃіналы, кыԇі міјанлы оправԁајтны сылыԍ веԉікӧј ԁоверіјесӧ.

Тајӧ совешщаԋіје вылас мі ԋе ԃолженӧԍ ԍорԋітны міјан уҗлӧн сӧмын бур резуԉтатјас јылыԍ, міјан побеԁајас јылыԍ. Мі објазанӧԍ разберітчыны тырмытӧмторјасын, гӧгӧрвоны сіјӧ тырмытӧмторјассӧ, ԁумыштны сы јылыԍ, мыј мешајтӧ стахановскӧј ԁвіжеԋіје воԇӧ паԍкӧԁӧмлы, сы могыԍ, меԃым сіјӧ тырмытӧмторјассӧ бырӧԁны.

КОММУԋІԌԎІЧЕСКӦЈ ВОԌПІТАԋІЈЕ—ЕМ ТЫШЫН ВОԌПІТАЈТӦМ

Міјан преԃпріјаԏіјејасса рабочӧјјас пӧвсын тӧԁчана места заԋімајтӧны томјӧз. Тајӧс поԇӧ поԁтверԃітны љубӧј фабріка, љубӧј завоԁ, љубӧј шахта прімер вылын. Сіԇ-кӧ, стахановскӧј ԁвіжеԋіјелӧн воԇӧ развівајтчӧмыс јона завіԍітӧ том рабочӧјјаскӧԁ комсомоллӧн правіԉнӧј уҗыԍ. Тајӧс ԁолженӧԍ гӧгӧрвоны комсомоԉскӧј работԋікјас, комсомоԉскӧј веԍкӧԁлысјас.

Но ԉеԋінскӧј комсомоллӧн уна організацијајас оз отсавны том стахановецјаслы. Комсомоллӧн уна коміԏетјас вешјісны бокӧ стахановскӧј ԁвіжеԋіјеыԍ, сіјӧ вопросјасыԍ, коԁјас інԏересујтӧны ԁа волнујтӧны том стахановецјасӧс, леԇісны ԃелӧсӧ самоԏок вылӧ. Буреш тајӧн најӧ орӧԁчӧны воԇынмуныԍ рабочӧј ԁа колхознӧј томјӧзыԍ.

Јуалан сещӧм комсомоԉскӧј работԋікјасыслыԍ: „Мыјӧн ті заԋімајтчанныԁ?" Најӧ вочавіԇӧны: „Мі-пӧ заԋімајтчам коммуԋіԍԏіческӧј воԍпітаԋіјеӧн". А мыј сещӧмыс коммуԋіԍԏіческӧј воԍпітаԋіјеыс? Поԇӧ-ӧ ԍорԋітны том мортӧс коммуԋіԍԏіческӧја воԍпітајтӧм јылыԍ, сіјӧ-кӧ оз выполԋајт проізвоԁственнӧј заԃаԋіјесӧ, нарушајтӧ проізвоԁственнӧј ԃісціԉліна, сіјӧ-кӧ, ԋеграмотнӧј, ԋекуԉтурнӧј? Мыј сулалӧны тајӧ случајас сіјӧ воԍпітајтӧм јылыԍ став ԍорԋіјасыԍ?

Нароԃлӧн врагјас, троцкістско-бухарінскӧј агентјас, коԁјас ԍујԍісны комсомолӧ, асланыс вреԃіԏеԉскӧј цеԉјасын, тојлалісны комсомоԉскӧј організацијајасӧс стахановскӧј ԁвіжеԋіјеыԍ бокӧ, стахановскӧј ԁвіжеԋіје паԍкӧԁӧм куԅа уж сувтӧԃлісны паныԁ комсомоллӧн воԍпітаԏеԉнӧј уҗлы. І уна комсомоԉскӧј акԏівістјас нароԁ врагјаслӧн тајӧ вражԃебнӧј провокацијаыслы ԍетчылісны. Најӧ, тыԃалӧ, решітісны, мыј заԋімајтчыны коммуԋіԍԏіческӧј воԍпітаԋіјеӧн—сіԇ-кӧ вунӧԁны томјӧзлӧн проізвоԁственнӧј уж јылыԍ, мыј коммуԋіԍԏіческӧј воԍпітаԋіје быԏԏӧкӧ ісклучајтӧ преԃпріјаԏіјеса, колхозса проізвоԁственнӧј олӧмын міјанлыԍ участвујтӧм. Тајӧ җуҗыԁ ӧшыбка.

Томјӧзӧс коммуԋіԍԏіческӧја воԍпітајтӧм буреш сыын і ем, мыј міјан страна са уна міԉԉіон том јӧз большевістскӧј парԏіја веԍкӧԁлӧм улын прімајтӧны акԏівнӧј участіје уна сікас общественнӧј, поԉіԏіческӧј, куԉтурнӧј, хоԅајственнӧј ԁа научнӧј уҗын. Томјӧзӧс коммуԋіԍԏіческӧја воԍпітајтӧм мунӧ нароԁлӧн врагјаскӧԁ тышын, пӧртԍӧ олӧмӧ большевістскӧј парԏіја веԍкӧԁлӧм улын соціаԉізм вӧсна томјӧзлӧн самоотверженнӧј ԁа акԏівнӧј тышын. Томјӧзӧс коммуԋіԍԏіческӧја воԍпітајтӧм означајтӧ ԏеоріјалыԍ ԁа практікалыԍ орӧԁны поԏӧм јітӧԁ. Соціаԉізм стрӧітӧмын, нароԁ ԃелӧ вӧсна практіческӧј тышын уна міԉԉіон том јӧзлӧн участвујтӧм марксізм-ԉеԋінізм ԁугԁывтӧг велӧԁӧмкӧԁ, тӧԁӧмлунјасӧн, наукаӧн, куԉтураӧн овлаԃејтӧмкӧԁ јітӧԁын,—со, јортјас, мыј составԉајтӧ томјӧзӧс коммуԋіԍԏіческӧја воԍпітајтӧмлыԍ поԁувсӧ. Таӧ велӧԃліс міјанӧс Влаԃімір Іԉјіч Ԉеԋін. Буреш та јылыԍ віԍтавсӧ „Томјӧз сојузлӧн могјас јылыԍ" сылӧн речын. Таӧ велӧԁӧ міјанӧс большевістскӧј парԏіја ԁа Сталін јорт. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Сіԇ-кӧ, артмӧ, мыј міјанлы оз ков вешјыны бокӧ стахановскӧј ԁвіжеԋіјеыԍ, ԋе сувтӧԁны паныԁ стахановскӧј ԁвіжеԋіје котыртӧм томјӧз пӧвсын воԍпітаԏеԉнӧј уҗ могјаслы, а, мӧԁарӧ, мунны том стахановецјасӧн јурнуӧԁӧмын, ԍетны налы отсӧг, веԍкӧԁлыны најӧ уҗӧн, олӧмӧн ԁа велӧԁчӧмӧн, соԁтыны налыԍ раԁјассӧ ԁа сы вылын воԍпітывајтны парԏіја ԃелӧ вӧсна том бојецјасӧс. Таын, јортјас, комсомоԉскӧј організацијајаслӧн могыс.

ПАԌКӦԁНЫ РАԁЈАССӦ ТОМ СТАХАНОВЕЦЈАСЛЫԌ

1935-ӧԁ воын, стахановецјаслӧн Ставсојузса совешщаԋіје вылын выступајтігӧн, Сталін јорт, стахановскӧј ԁвіжеԋіјелӧн матыса могјас јылыԍ ԍорԋітігӧн, інԃыліс: „Могыс сыын, меԃым отсавны стахановецјаслы паԍкӧԃны воԇӧ стахановскӧј ԁвіжеԋіјесӧ ԁа распространітны сіјӧс паԍтанас і җуҗԁанас СССР-са став областјасӧ ԁа рајонјасӧ".

Міјан уна організацијајас вунӧԁӧны Сталін јортлыԍ тајӧ зев важнӧј інԁӧԁсӧ.

Сыԍ-на унҗык, уна меԍтајасын стахановскӧј ԁвіжеԋіје воԇӧ паԍкӧԁан мог поԃмеԋајтӧны сӧмын торја рекорԁјас ԁаԍтӧмӧн, ԁа стахановскӧј ԁвіжеԋіјеӧн веԍкӧԁлӧм куԅа став уҗсӧ вајӧԁӧны сӧмын сещӧм рекорԁјассӧ ԁаԍтӧмӧ.

Сы јылыԍ, мыјӧ сіјӧ вајӧԁӧ, поԇӧ ԍорԋітны тащӧм прімер ԍерԏі: „Красныј пролетарій" станкозавоԃын фреԅеровшщік Ԋеԍԏеров јорт ӧті сменаӧн вӧчіс „ԃІП—500" станок ԁінӧ ԃеԏаԉлыԍ запас кык во кежлӧ, а цехыс, кӧні сіјӧ уҗалӧ, плансӧ сістемаԏіческі оз выполԋајт. Ез-ӧмӧј ков меԃвоԇ тӧжԃыԍны сы јылыԍ, меԃым вуҗӧԁны Ԋеԍԏеров јортлыԍ опытсӧ цехса став рабочӧјјаслы, воԍпітајтны став мукӧԁ рабочӧјјассӧ уҗлӧн вылын соціаԉіԍԏіческӧј проізвоԃіԏеԉност вӧсна сещӧм-жӧ воԇынмуныԍ бојецјасӧн.

Кыв абу, јортјас, проізвоԃственнӧј рекорԁјас, кыԇі і мукӧԁ рекорԁјас, міјанлы колӧны. Најӧ воԍтӧны перспекԏіва, саԃмӧԁӧны ԁа нуӧԁӧны воԇӧ ԏехԋіческӧј мыԍл. Но оз поԅ став ԃелӧсӧ вајӧԁны рекорԃсменјас уҗӧ, коԁјас составԉајтӧны стахановецјаслыԍ тӧԁчытӧм јукӧн, основнӧј јывԍыс, главнӧј јывԍыс—стахановскӧј ԁвіжеԋіје, кыԇі воԇынмуныԍ рабочӧјјаслӧн массӧвӧј ԁвіжеԋіје јылыԍ вунӧԁӧмӧн.

Міјан уна організацијајас ізврашщајтӧны соціаԉіԍԏіческӧј орԃјысӧмлыԍ ԉеԋінско-стаԉінскӧј прінціпјассӧ.

Ԉеԋін велӧԃліс міјанӧс, мыј соціаԉізм меԃвоԇԇаыԍ лӧԍӧԁӧ збыԉ массӧвӧј, всенароԃнӧј орԃјысӧмлыԍ поԅанлун. Кыԅ во сајын „Кыԇі котыртны орԃјысӧм?" аслас знамеԋітӧј статԏаын Ԉеԋін гіжліс:

„Соціаԉізм ԋе сӧмын оз кусӧԁ орԃјысӧм, а мӧԁарӧ, меԃвоԇԇаыԍ лӧԍӧԁӧ поԅанлун прімеԋітны сіјӧс **збыԉ паԍкыԁа**, збыԉ **массӧвӧј** размерын, кыскыны уҗалыԍ јӧзлыԍ збыԉыԍ унҗыксӧ сещӧм уж арена вылӧ, кӧні вермасны најӧ петкӧԁлыны аԍныԍсӧ, паԍкӧԁны аԍсыныԍ способностјассӧ, тӧԁмавны талантјас, коԁі нароԃын—помтӧм роԃԋік".

Тајӧ ԉеԋінскӧј мыԍԉсӧ развітіс ԁа нуӧԁіс воԇӧ Сталін јорт. Массајаслӧн орԃјысӧм" кԋігаӧ воԇкывјын Сталін јорт гіжліс:

„Соціаԉіԍԏіческӧј орԃјысӧм ԁа конкуренціја преԁставԉајтӧны кык ԇік торјалана прінціп. Конкуренцијалӧн прінціп: пораже ԋіје ԁа кулӧм ӧтијаслӧн, побеԁа ԁа ыҗыԁалӧм мӧԁјаслӧн. Соціаԉіԍԏіческӧј орԃјысӧмлӧн прінціп—бӧрӧ колыԍјаслы воԇынмуныԍјассаԋ јортнога отсӧг, сы могыԍ, меԃым шеԁӧԁны **обшщӧј поԁјом**. Конкуренціја шуӧ: **ві помӧԇ** бӧрӧ колӧмјасӧс, меԃым јонмӧԁны аԍсыԁ ыҗыԁалӧмтӧ. Соціаԉіԍԏіческӧј орԃјысӧм шуӧ: ӧтијас уҗалӧны ԉока, мӧԁјас бура, којмӧԁјас бурҗыка,—**вӧтӧԁ меԁбурјассӧ** ԁа шеԁӧԁ **обшщӧј поԁјом**".

Шеԁӧԁны обшщӧј поԁјом—со главнӧј цеԉыс соціаԉіԍԏіческӧј орԃјысӧмлӧн.

Кытчӧ-жӧ сіјӧ шогмӧ, јортјас, кор міјан мукӧԁ організацијајасыԍ огранічітісны аԍсыныԍ тӧжԃысӧмсӧ сӧмын торја рекорԃсменјасӧс гӧтӧвітӧмӧн, стахановецјаслӧн став мукӧԁ массајас јывԍыс вунӧԁӧмӧн? Кӧні-жӧ, јортјас, сені бӧрӧколӧмјаслӧн воԇынмуныԍјас раԁӧԇ кыптӧмыс? Кӧні-жӧ сені, јортјас, уҗын обшщӧј поԁјомыс?

ВКП(б) Централнӧј Коміԏет 1937-ӧԁ воса ԃекабр 28-ӧԁ лунӧ прімітіс специалнӧј шуӧм „Москваса ԁа Московскӧј областса фабрікајасыԍ ԁа завоԁјасыԍ стахановецјаслӧн шыӧԁчӧм" јылыԍ. Сіјӧ шуӧмас інԁӧма, мыј зев важнӧј могјас пӧвсыԍ ӧті ем стахановецјаслыԍ раԁјассӧ паԍкӧԁӧм. Міјан парԏіја Централнӧј Коміԏетлӧн со тајӧ шуӧмыс і ԁолжен лоны 1938-ӧԁ во кежлӧ комсомол уҗлы программаӧн.

1938-ӧԁ во ԁолжен лоны карса ԁа сіктса став томјӧзлӧн уԁарнӧј стахановскӧј уж воӧн.

Міјанлы тајӧ воыс тӧԁчана сіјӧн, мыј 1938-ӧԁ воса октабрын тырӧ кыԅ во ԉеԋінскӧј комсомол поԁулалӧмсаԋ. Абу сомԋеԋіје, мыј тајӧ славнӧј гоԁовшщінаыс кыпӧԁас ыҗыԁ поԁјом томјӧз пӧвсын. Комсомолса шԉевјас, міјан странаса став томјӧз, тајӧ гоԁовшщінаыскӧԁ јітӧԁын, ԁолженӧԍ боԍтны парԏіја воԇын, нароԁ воԇын, сӧветскӧј правіԏеԉство воԇын кӧсјысӧм уҗавны нӧшта бурҗыка, паԍкыԁҗыка паԍкӧԁны стахановскӧј ԁвіжеԋіје, кыпӧԁны сіјӧс вылісҗык щупӧԁ вылӧ.

Меԁ комсомоллӧн областнӧј, крајевӧј ԁа республіканскӧј організацијајас орԃјысӧны асланыс костын! Тајӧ орԃјысӧмас побеԃіԏеԉӧн лоӧ сіјӧ організација, коԃын став комсомолецјасыс, коԁјас уҗалӧны фабрікајасын, завоԁјасын, шахтајасын, колхозјасын, совхозјасын, уҗалӧны стахановскӧја.

Кыԇі ті ԁумајтанныԁ, вермам шеԁӧԁны тајӧс?

Гӧлӧсјас: Правіԉнӧ!

Вајӧ шеԁӧԁны!

Побеԃіԏеԉӧн ԁа воԇынмуныԍӧн лоӧ сіјӧ, коԃлӧн томјӧзыс бурҗыка, стахановскӧја котыртӧма велӧԁчӧм вылӧ, поԉіԏіческӧј, обшщеобразоваԏеԉнӧј ԁа ԏехԋіческӧј велӧԁчӧм вылӧ.

Сӧмын таԇ, јортјас, мі ԁолженӧԍ вочавіԇны асланым парԏіјалы, асланым правіԏеԉстволы, асланым веԉікӧј вожԃлы—Сталін јортлы томјӧз јылыԍ сіјӧ тӧжԁысӧм вылас, коԃӧс најӧ петкӧԃлӧны. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**). Таԇі мі ԁолженӧԍ гӧтӧвітчыны ВЛКСМ-лы 20-ӧԁ гоԁовшщіна кежлӧ.

ОТСАВНЫ ТОМ СТАХАНОВЕЦЈАСЛЫ КЫПӦԁНЫ АԌСЫНЫԌ ԎЕХԋІЧЕСКӦЈ ԁА КУԈТУРНӦЈ УРОВЕԋСӦ

Комсомоллӧн мӧԁ зев важнӧј мог—сіјӧ том стахановецјаслы отсӧг најӧ обшщӧј ԁа ԏехԋіческӧј образоваԋіјеын.

Зев гырыԍ среԃствојас, коԁјас ԉеԇӧны правіԏеԉствоӧн стахановецјаслӧн ԏехԋіческӧј велӧԁчӧм вылӧ, щӧкыԁа рӧскоԃујтсӧны ԋеправіԉнӧ. Віԇӧны сӧм платнӧј аппаратјас паԍкӧԁӧм вылӧ, унасікас параԃнӧј совешщаԋіјејас вылӧ, а ста

(*Воԇӧ віԇӧԁ 3-ӧԁ лістӧ.*)

СТАХАНОВСКӦЈ ԁВIЖЕԋIЈЕЫН КОМСОМОЛЛӦН МОГЈАС ЈЫЛЫС

хановскӧј школајас, курсјас щӧкыԁа колӧны еновтӧм состојаԋіјеын.

Гӧлӧсјас: Вернӧ!

Тајӧ курсјаснас, школајаснас ԁа кружокјаснас комсомоԉскӧј организаціјајас омӧԉа інтересујтчӧны. І сiјӧ, сіԅ шусяна стахановскӧј школајасыс ԁа кружокјасыс унаӧн сӧмын шусӧны стахановскӧјјасӧн. Кӧнсурӧ оңӧ заԋімајтчӧны важ программајас серті, коԁјас существујтӧны 1932-ӧԁ восаԋ. Пыр-на нӧшта абу обеспечітӧма тырвыјӧ техніческӧј школајаслы ԁа курсјаслы учебнікјас ԁа література лезӧм; оз сетсы колана вніманіје техніческӧј мінімум, госуԁарственнӧј техніческӧј екзамен проходітан ԁелӧлы. Колӧ вескыԁа шуны, војԁӧр комсомол тајӧ ужнас заԋімајтчыліс јонжыка, вӧліс сылӧн ініціаторӧн, а ӧні та јылыс комсомоԉскӧј организаціјајас завоԁітӧны вунӧԁны.

1938-ӧԁ воын сӧмын кујім наркомат куԅа—сӧкыԁ промышленност Наркомат куԅа, кокнӧ промышленност Наркомат куԅа ԁа машиностројеԋіје Наркомат куԅа—предполагајтчӧ шымыртны техніческӧј велӧԁчӧм унасікас формајасӧн 1.940.000 рабочӧјӧс. Предполагајтчӧ ассігнујтны та вылӧ 268 міԉлион шајт.

Ті аԅԅанныԁ, сӧмын кујім наркомат куԅа інԁӧма велӧԁны пӧштӧ кык міԉлион рабочӧјӧс. На пӧвсын уна томјӧз. Татыс гӧгӧрвоана, мыј мі ԁолженӧс заԇмітчыны тајӧ ԁелӧнас, стахановецјасӧс техніческӧја велӧԁан ԁелӧн, отсавны хоԅајственнікјаслы пӧртны олӧмӧ тајӧ могсӧ, торјӧнӧн сы вӧсна, мыј таын јона нужԁајтчӧны мијан том стахановецјас.

Том стахановецјасӧс техніческӧја велӧԁӧм—сiјӧ кровнӧј ԁелӧ ԉенінскӧј комсомоллӧн, сiјӧ мијан овјатӧј мог.

Тајӧ ужыс грандіознӧј. Том стахановецјасӧс техніческӧја велӧԁӧм ԁолжен лоны быԁлунја ужӧн быԁ комсомоԉскӧј организацијаӧн.

Мі ԁолженӧс обеспечітны техніческӧј обучеԋіје унасікас формајасӧн јӧзӧс правіԉнӧја поԁбірајтӧм, обеспечітны тајӧ техніческӧј школајасас, курсјасас, кружокјасас преподаватеԉјасӧс ԁа вескӧԁлысјасӧс поԁбірајтӧм. Мі ԁолженӧс обеспечітны налыс перебојјастӧм уж, обеспечітны тајӧ школајассӧ, курсјассӧ, техніческӧј кружокјассӧ соответствујущӧј техніческӧј літератураӧн, соответствујущӧј техніческӧј учебнікјасӧн, коԁјас шогмӧны промышленностлӧн разліччӧј јукӧнјаслы ԁа унасікас кваліфікаціјајаслы ԁа профессіјајаслы.

Том стахановецјаслы колӧ отсавны не сӧмын кыпӧԁны асыныс техніческӧј уровеԋсӧ, но і овлаԁетны културајӧн, общӧј образоваԋіјеӧн.

Кор паныԁасан том стахановецјаскӧԁ, мукӧԁдырјыс прӧстӧ обіԁнӧ лоӧ. Јӧз бура ужалӧны, раԇејтӧны асыныс ԁелӧсӧ, тӧԁӧны сiјӧ, а тӧԁмасӧ најӧ културнӧј уровеԋӧн,—колӧ вескыԁа шуны, щӧкыԁа сiјӧ вывті улын.

Гӧлӧсјас: Вернӧ, правіԉнӧ!

Јӧзлӧн неыжыԁ јукӧн пӧвсын существујтӧ вескӧ велӧԁчӧм ԁінӧ некултурнӧј отношеԋіје. Ӧԁва јорт вевјаліс гӧгӧрвоны математікалыс поԁувјассӧ, кыԅі сiјӧ лыԁӧԁ-нін асԍӧ образованнӧј мортӧн. Мукӧԁ јортыс лыԁӧс ӧті-кык ходӧвӧј книжка і ԁумајтӧ, мыј сылы велӧԁчыныс-нін нінӧмӧ.

Уна јортјас петкӧԁлӧны ыжыԁ зілӧм тӧԁӧмлунјасӧ, но налы оз тырмы сістематіческӧј велӧԁчӧм.

Со, например, сорнітіс тані Золототруб јорт. Помнітанныԁ, кыԅі сiјӧ вочавіԅіс јуалӧм вылӧ: „Лыԁӧсанныԁ-ӧ ті алі онӧј?" Сiјӧ шуӧ: „Лыԁӧ, мыј кі улӧ сурӧ". Вот сыын і став беԁаыс. Сіԅ-кӧ, ті пӧшті нінӧм он лыԁӧј. І тајӧ серјознӧј упрек мијанлы, комсомоԉскӧј организаціјајаслы. Том стахановецјас пӧвсыс-кӧ-нін меԁбур јӧзыс лыԁӧны сiјӧ, мыј налы кі уланыс сурӧ, то разрешітӧј јуавны мијан комсомоԉскӧј работнікјаслыс: „А ті-сӧ кӧнӧс, ті мыј вӧчанныԁ?"

Неважӧн ԉенінскӧј комсомоллӧн организаціјајас јонжыка заԋімајтчылісны культура вопросјасӧн, томјӧзлӧн среԁнеј образоваԋіје вопросјасӧн. Комсомол коркӧ выԁвініліс лозунг: „Среԁнеј образоваԋіје быԁ комсомоԉецлы". Тајӧ лозунгсӧ олӧмӧ пӧртӧм могыс вӧлі унатор вӧчӧма. Мијан воԅмӧстчӧм серті лӧсӧԁӧма производственнӧј орӧԁчытӧг среԁнеј образоваԋіје школајас. Тајӧ школајассӧ вӧлі пӧса поԁԁержітӧма мијан правітеԉствоӧн, лічнӧ Молотов јорт сетӧ налы ыжыԁ отсӧг.

А мијан комсомоԉскӧј организаціјајас завоԁітісны вунӧԁны среԁнеј образоваԋіје школајас јылыс. Тыԁалӧ, комсомоԉскӧј вескӧԁлысјас пӧвсыс ӧткымын „мудрецјас" ԁумајтӧны, мыј тајӧ ужыс сіԅ-кӧ протіворечітӧ коммуністіческӧј воспітаԋіје могјаслы. Таԅ вермасны рассужԁајтны сӧмын філософствујтыс безԁелнікјас. Колӧ поԁкрепітны том стахановецјасӧс тӧԁӧмлунјасӧн, образоваԋіјеӧн, културајӧн.

Отсавны том стахановецјаслы получітны среԁнеј образоваԋіје производствоыс орӧԁчывтӧг—сiјӧ мијан важнӧј мог. Та вылын ԁолжен ужавны ԉубӧј комсомоԉскӧј организација, Центраԉнӧј Комітетсаԋ завоԁітӧмӧн ԁа первічнӧј организаціјаӧн помалӧмӧн.

1938-ӧԁ воын інԁӧма шымыртны производствоыс орӧԁчытӧм среԁнеј образоваԋіје школајасӧн 1.300 сурс мортӧс. Та вылӧ правітеԉственнӧј органјас леԅӧны 225 міԉлион шајтӧԅ. І вот, мијан мог—отсавны котыртны тајӧ среԁнеј образоваԋіје школајасыслыс ужсӧ, вооружітны стахановецјасӧс културајӧн, тӧԁӧмлунјасӧн, образоваԋіјеӧн.

КОТЫРТНЫ ТОМ СТАХАНОВЕЦЈАСЛЫС ШОЈЧЧӦМ

Тані выступајтыс том стахановецјас пӧвсыс ӧткымынјас жалујтчісны: „Зарабатывајтам уна, свобоԁнӧј каԁ ем, а шојччыштны некӧн".

Вокс-вӧԁ соԁӧны ассігнованіјејас клубнӧј уж вылӧ, культура ԁворецјас уж вылӧ. Но век-жӧ уна клубјас ԁа ԁворецјас омӧлтчӧны.

Мијан клубјасын ԁа культура ԁворецјасын еща самоԁејатеԉностыс. Ставыс стрӧітсӧ коммерческӧј рӧшщӧт вылын, платнӧј работнікјас пеԉпом вылын. Кружкӧвӧј, ԉекціоннӧј уж, клубјасын ԁа культура ԁворецјасын пуктӧма вывті ԉока. Таын мыжаӧс профсојузнӧј ԁа мијан комсомоԉскӧј организаціјајас.

Ме вајӧԁа ӧті прімер. Ԁонбассын, Макејевкаын, Кіров німа завоԁ берԁын ем клуб. Тајӧ клубыс імеітӧ гоԁӧвӧј бјуджет, коԁі вӧӧ 540 сурс шајтӧԅ, сетыс 250 сурс шајтыс унжык мунӧ платнӧј аппарат вылӧ. Разнӧј кружокјасӧн вескӧԁлысјасӧ востӧны 350—400 шајтӧн тӧлыс, ужалӧны лункосмын і то сӧмын 2 часӧн. Оз поԅ шуны тајӧ мӧԁногӧн, кыԅі нароԁнӧј среԁствојас преступнӧја таргајтӧмӧн! Клуб обслужівајтӧ ставсӧ 400 мортӧс, сы пӧвсыс 115 чеԉаԁӧс, а рабочӧјјасыс сiјӧ завоԁас 20 сурс гӧгӧр. Кружокјасын велӧԁчӧны вывті еща рабочӧј, ԉекціјајас нуӧԁсӧны еща. Сы пыԁӧԁі, кыԅі правілӧ, быԁ рыт вӧчсӧны танецјас і сiјӧ платнӧј: востӧны пырӧмыс 1 шајт, ем-кӧ оркестр, а бајан ԁырјі білет суладӧ 75 ур.

Вермас-ӧ тащӧм клубыс лыԁӧсасыны рабочӧјјаслӧн културнӧја шојччан, културнӧј ԁосуг местаӧн? Ԁерт, оз.

Местајассаԋ гӧлӧсјас: Вернӧ!

Клубнӧј уж тащӧм состојаԋіјеыс отвечајтӧ комсомол. Ме ог тӧԁ, кущӧма мыжаӧс сені профсојузнӧј организаціјајас, но ме кӧсја мыжавны таыс і комсомоԉскӧј организаціјајасӧс, сы вӧсна мыј најӧ тајӧ безобраԅіјејасыскӧԁ мірітчӧны. Ме ԁумајта, мыј мијан вынлӧн лоіс ескӧ тырмымӧн, медым клубнӧј аппаратыс кущӧмкӧ бјурократӧс накажітны, вештыны.

Колӧ серјознӧја заԇмітчыны томјӧзлыс ԁосуг ԁа шојччӧм котыртӧмӧн, заԇмітчыны быԁторјӧн—і клубнӧј ужӧн, і фізіческӧј културӧн, і кінојаслыс, театрјаслыс, ціркјаслыс уж пуктӧмӧн.

ТОМ ТЕХНІК ԁА ІНЖЕНЕР—МІЈАН МЕԁВОԅԅА ОТСАСЫСЈАС

Том специаԉістјас преԁставԉајтӧны зев ыжыԁ вын. Налӧн лыԁыс ԉубӧј ыжыԁ преԁпріјатіје вылын мерајтсӧ ԁасјасӧн ԁа сојасӧн. На пӧвсын уна комсомоԉецјас. Со, например, Молотов німа Горʼковскӧј автозаводын лыԁӧссӧ 400 сајас інженер ԁа технік—комсомоԉецјас. Мијанлы ковміс встретітны зев уна інженерӧс ԁа технікӧс—комсомоԉецјасӧс Вдаԁімір Іԉіч німа заводын Маріупоԉын. Кущӧм-жӧ общественнӧј уж нуӧԁӧны тајӧ комсомоԉецјасыс, кыԅі најӧ кыскӧны ВЛКСМ комітетлӧн ужӧ? Тыԁовтчіс, мыј ӧткымынјас нуӧԁӧны пропаганԁістскӧј уж, ӧткымынјас оз нуӧԁны некущӧм общественнӧј уж, а унаӧн выполԋајтӧны шԉенскӧј взносјас чукӧртыслыс ԁа гаԅетјас вылӧ поԁпіска котыртыслыс обязанностјас. **(Серам).**

Ԁа, кӧт і жаԉ, артмӧ сіԅ, мыј техніческӧј кружок нуӧԁӧ комсомол комітетса кущӧмкӧ шԉен, коԁлӧн абу некущӧм специаԉнӧј образоваԋіје, а сы пыԁӧԁі гаԅет вылӧ поԁпіска Маріупоԉскӧј заводын нуӧԁӧ не коԁкӧ мӧԁ, а комсомоԉец-інженер Рафалков.

Неправіԉнӧ мі іспоԉзујтам том специаԉістјасӧс, леԅам најӧс аслыныс вылӧ, а ӧԁ накӧԁ сіԅ-жӧ колӧ ужавны. Ӧԁ оз поԅ тупкыны сінтӧ сы вылӧ, мыј ӧткымынјас на пӧвсыс вермасны вешјыны общественно-політіческӧј олӧмыс, сурны обыватеԉщина вліјаԋіје улӧ. Том специаԉістјасӧс колӧ кыскыны ужӧ ԁа сыкӧԁ ӧтщӧщ најӧс колӧ і воспітывајтны. А ВЛКСМ комітетјас омӧԉа ужалӧны том специаԉістјаскӧԁ, сы лыԁын і комсомоԉецјаскӧԁ, ӧткымын комсомоԉскӧј работнікјас полӧны том специаԉістјасыс.

Гӧлӧсјас: Правіԉнӧ, полӧны!

Та вӧсна і артмӧ мукӧԁдырјіыс, мыј комсомоԉец—том специаԉіст ачыс, а комітет ачыс. Ԁелӧыс тајӧ страԁајтӧ.

Комсомол организаціјајас ԁолженӧс бурмӧԁны том специаԉістјаскӧԁ асыныс ужнысӧ, јонжыка мыжсыны на вылӧ. Том специаԉістјасӧс кыскытӧг мі огӧ кужӧ кыскыны томјӧзӧс стахановскӧј ԁвіжеԋіјеӧ, мі колана результатјас ог ԇеԁӧԁӧј.

Бостӧј, прімер вылӧ сорнітӧмӧн, „логкӧј каваԉеріја" јылыс ужсӧ. „Логкӧј каваԉерістјасӧс" щӧкыԁа вескавлӧны јӧз, коԁјас техніческі абу поԁготовԉенӧјӧс, і најӧ, ԁерт, оз вермыны сетны серјознӧј отсӧг том стахановецлы, оз вермыны тӧԁмавны производствоын заторјасыс помкасӧ, каԅавны саботажнікјасӧс ԁа консерватівнӧј јӧзӧс, коԁјас мешајтӧны стахановскӧј ԁвіжеԋіје паскӧԁӧмлы.

А оз-ӧмӧј поԅ кыскыны „логкӧј каваԉерістјаслӧн" раԁјасӧ том інженерӧс лібӧ технікӧс? Тајӧ-ӧмӧј оз ло сылы ԁостојнӧјжык ԁелӧӧн, гаԅетјас вылӧ гіжсӧԁӧм ԁорыс? Том інженер лібӧ технік оз-ӧмӧј вермы отсавны мијанлы котыртны томјӧзлыс техніческӧј велӧԁчӧм?

Том інженерјас ԁа технікјас ԁолженӧс лоны комсомол комітетјаслӧн меԁматыс ԁругјасӧн, отсасысјасӧн. Мі ԁолженӧс мыжсыны на вылӧ ԁа, сіԅ-жӧ, сетны налы збыԉ отсӧг.

КОМСОМОԈСКӦЈ РУКОВОԁСТВО—ВЫЛ МОГЈАС УРОВЕԊӦԅ

Том стахановецјаскӧԁ уж бурмӧԁӧм, том стахановецјаслы отсӧг котыртӧм сувтӧԁӧны мијан комсомоԉскӧј комітетјас воԅын руковоԁствоыслы выԉ могјас. Стахановскӧј ԁвіжеԋіје оз терпіт неконкретнӧј вескӧԁлӧм, вескӧԁлӧм „в общем і целом".

Мі імеітам ԁелӧ разнӧј стахановецјаскӧԁ. Ӧтіјас імеітӧны производственнӧј ужлыс ічӧтжык стаж, мӧԁјас—ыжыԁжыкӧс. На пӧвсыс ӧтіјас овлаԁетісны технікаӧн, мукӧԁјасыс нӧшта колччӧны-на. Торјалӧ не сӧмын опытыс ԁа поԁготовкаыс стахановецјаслӧн. Најӧ ужалӧны промышленностлӧн разнӧј јукӧнјасын, разнӧј профессіјајас вылын, разнӧј ужјас вылын. І тані могыскужны матыстчыны томјӧзлӧн быԁ торја группа ԁінӧ, быԁ торја морт ԁінӧ. Ӧтіјаслы колӧ отсавны велӧԁчыны, кыскыны најӧс воԅынмунысјас уровеԋӧԅ, а мукӧԁјас ԁінӧ оз гежӧԁа ков прімеԋајтны общественнӧј воԅԁејствіје мерајас.

Комсомолса работнікјас, мијан комітетјас ԁолженӧс велӧԁчыны стахановецјаслыс асыныс ԁелӧсӧ бура, ԁетаԉјасын, мелочјасын тӧԁӧмӧ, татӧг комсомоԉскӧј руковоԁство мунны воԅӧ оз вермы. Партија, Центраԉнӧј Комітет велӧԁӧны мијанӧс гӧгӧрвоны асыным уж, тӧԁны мыјла ԁа мыј кытчӧ, а не ограничівајтчыны поручітӧм ԁелӧ јылыс общӧј преԁставԉеԋіјеӧн. Комсомоԉскӧј работнікјас, мијан комітетјас не ԁолженӧс ужны лавраjас вылын, уԁоваԉетворајтчыны ужјын шеԁӧԁӧм результатјасӧн, а мунны воԅӧ, ылӧжык, гырыс ԁостіжеԋіјејасӧ.

Меԁбӧрын, мијан комсомоԉскӧј комітетјас, комсомол актів ԁолженӧс велӧԁчыны ԁелӧ вӧсна кыԅкутӧмӧ, тӧждысны асланыс ԁелӧ вӧсна сіԅ-жӧ, кыԅі тӧждысӧны сы вӧсна стахановецјас. Буреш партија велӧԁӧ ставнымӧс мијанӧс, сы лыԁын і том стахановецјасӧс, уж раԇејтны, ԁелӧ ԁінӧ ԁобросо-

(Помсӧ віԅӧԁ 4-ӧԁ лістб.)

Стахановскӧј движеԋијеын комсомоллӧн могјас јылыԍ

(Пом. Заводітчӧмсӧ віӡӧд 1, 2 ԁа 3 лістбокјасыԍ)

вестнӧј отношеԋијеӧ, рӧԁиналы вернӧја служітӧмӧ.

Том стахановецјаслӧн уж опытыс вісталӧ, мыј лічнӧј велӧԁчӧм, грамотност, тӧԁӧмлунјасӧ ӟілӧм обеспечівајтӧны результатјас ԁа ужын успех. Мі ԁолженӧԍ вештыны комсомолӧн вескӧԁлӧмыс најӧс, коԁі оз кӧсјы велӧԁчыны, оз ӟіл тӧԁӧмлунјасӧ, оз ӟіл велӧԁчӧмӧ.

Мі ԁолженӧԍ вештыны комсомолӧн вескӧԁлӧмыс інертнӧј, безразліչнӧј, каԁыԍ воӡ пӧрысмӧм јӧзӧс, том старікјасӧс, поӡӧ-кӧ сіӡ шуны, пассівнӧј јӧзӧс. Тајӧ јӧзыс кутасны мешајтны міјан развітіјеын.

Міјан пӧвсын-ӧмӧј абуӧ політіческӧј обывателјасыԁ, сіјӧ јӧзыс, коԁјасӧс Сталін јорт характеризујтіс народнӧј муԁрост кывјасӧн: „сіӡ аслыс морт—ні јері, ні јај", „ні јенлы сіс, ні чӧртлы кокољука"? Віԁӧԁлӧј асланыԁ гӧгӧр, јортјас, і ті аддзанныԁ сещӧм јӧзсӧ!

Ем міјан сещӧм комсомолскӧј работнікјас, коԁјас ԁугԁӧны лоны народлӧн слугајасӧн ԁа завоԁітӧны чувствујтны асныԍӧ народ вылын, томјӧз вылын сулалыс јӧзӧн. Најӧ лӧны сановнікјасӧн, сӧԁ ужыс полыс јӧзӧн. Најӧ торјалӧны массајасыс, вошӧны сыкӧԁ, томјӧскӧԁ јітӧԁјассӧ. Сен, кӧні комсомолскӧј работнікјас торјӧԁчӧны массајасыс, кӧні оз нуӧԁсы большевістскӧј уж томјӧзӧс політіческӧја воспітајтӧм куӡа, сені артмӧ благопріјатнӧј почва вражескӧј поԁрывнӧј ужјы.

Нароԁлӧн врагјас вербујтӧны асланыс сторонвікјас лыԁӧ комсомолскӧј работнікјасыс бурещ најӧс, коԁјас моралнӧ і політіческі разложітчисны, торјаліснй массајасыс, ԁугԁісны лоны асланыс велікӧј нароԁлӧн слугајасӧн.

Ті тӧԁанныԁ, јортјас, ВЛКСМ ЦК IV-ӧԁ пленум бӧрын мі вӧчім тӧԁчана уж комсомолскӧј актівӧс троцкістско-бухарінскӧј, буржуазно - націоналістіческӧј ԁа мукӧԁ ԁвурушнікјасыс весалӧм куӡа. Тајӧ ужыс ылӧӡ абу помалӧма. Ӧні міјан комсомолскӧј руковоԁствоӧ воіс выл актів. Но мі објазанӧԍ предупреԁітны, мыј і выл јӧзыс вермасны сурны важ траԁіцијајас, важ нравјас плеԋо, коԁјасӧс сујісны комсомолын нароԁлӧн врагјас. А тајӧ важ траԁіцијајассӧ мі ылӧӡ-на ег быԁлаыс журӧԁӧј, торјӧн, міјан комсомолын пыр нӧшта ем і чванство, і зазнајство, оз тырмы крітіка ԁа аскрітіка.

Мі ԁолженӧԍ шуны міјан выл комсомолскӧј актівлы: ен воштӧј ԁелітелност, ӧԁ тышлӧн опыт ԁоказывајтӧ, мыј і сіӡ шусана выл јӧз пӧвсын вермасны лоны важ врагјас. Та вӧсна ԁелітелност міјанлы колӧ кыпӧԁны лунысь-лун. Тајӧ ԁелітелностӧгыс мі огӧ вермӧ воспітывајтны міјан томјӧз пӧвсыс соціалізм вӧсна настӧјашщӧј бојецјасӧс. А міјан меԁса главнӧј могыс—воспітывајтны том покоԉеԋијеыс ленінскӧј тіпа общественнӧј ԁејателјасӧс, јӧзӧс, коԁјас лыыс сорнітіс Сталін јорт Сталінскӧј округса бӧрјысыс воӡын аслас речын. Сіјӧ ленінско-сталінскӧј тіпа јӧз, јӧз, коԁјас торјалӧны тышын повтӧмлунӧн ԁа нароԁ врагјас ԁінӧ пӧщаԁатӧмлунӧн, јӧз, коԁјас своболнӧјӧс сӧкыԁ мінутјасӧ быԁсікас панікаыс, јӧз, коԁјас кужӧны быԁбокса ԁа трезвӧја учітывајтны обстановка, јӧз, коԁјас торјалӧны правԁівостӧн, честностӧн, коԁјас беззаветнӧ раԁејтӧны ассыныс нароԁсӧ.

Мі-кӧ кутам воспітывајтны тащӧм јӧзӧс, ленінско-сталінскӧј тіпа јӧзӧс, секі мі успешнӧја справітчам став міјан могјасӧн.

Разрешітӧј, јортјас, сіны тіјанлы воӡӧ меԁса бур успехјас тіјан велікӧј, прекраснӧј соціалістіческӧј ужын. (Апплоԁісментјас).

Мі вӧлім вӧручастокын ԁа колхозјасын

Мі ԁраматіческӧј кружокын каԋікулӧӡ гӧтӧвітім кык ічӧтік пјеса ԁа уна мукӧԁ інтереснӧј выступлеԋијејас, меԁым најӧс петкӧԁлыны вӧрлеӡысјаслы ԁа колхозԋікјаслы. Драматіческӧј кружокын міјан 16 морт, ставыс 6—7-ӧԁ классјасын велӧԁчысјас. Каԋікул вылӧ лезалӧм бӧрын мі кајлім Карнана јол вӧручастокӧ. Сені мі петкӧԁлім вӧрлеӡысјаслы ассыным ворсӧмјас кык рыт. Вӧрлеӡысјас колины міјан ворсӧмӧн јона ԁовољӧјӧс, —корісны мӧԁыс волыны.

Мі сіӡ-жӧ ӧті рыт ворсім шошкаса клубын. Колхозԋікјас унаӧн волісны міјанлыс ворсӧм віӡӧԁны. Ошкісны міјанӧс ԁа корісны мӧԁыс волыны. Јанвар 8-ӧԁ лунӧ вӧчім гажа рыт пажгаса клубын, а сы бӧрын мі петкӧԁлім ассыным ворсӧм бокі колхозјасса („Мај" ԁа „Југӧр") колхозԋікјаслы. Міјан кружокӧн вескӧԁлыс піонер Куліков Васа ԁа вожатӧј Аввакумова јорт.

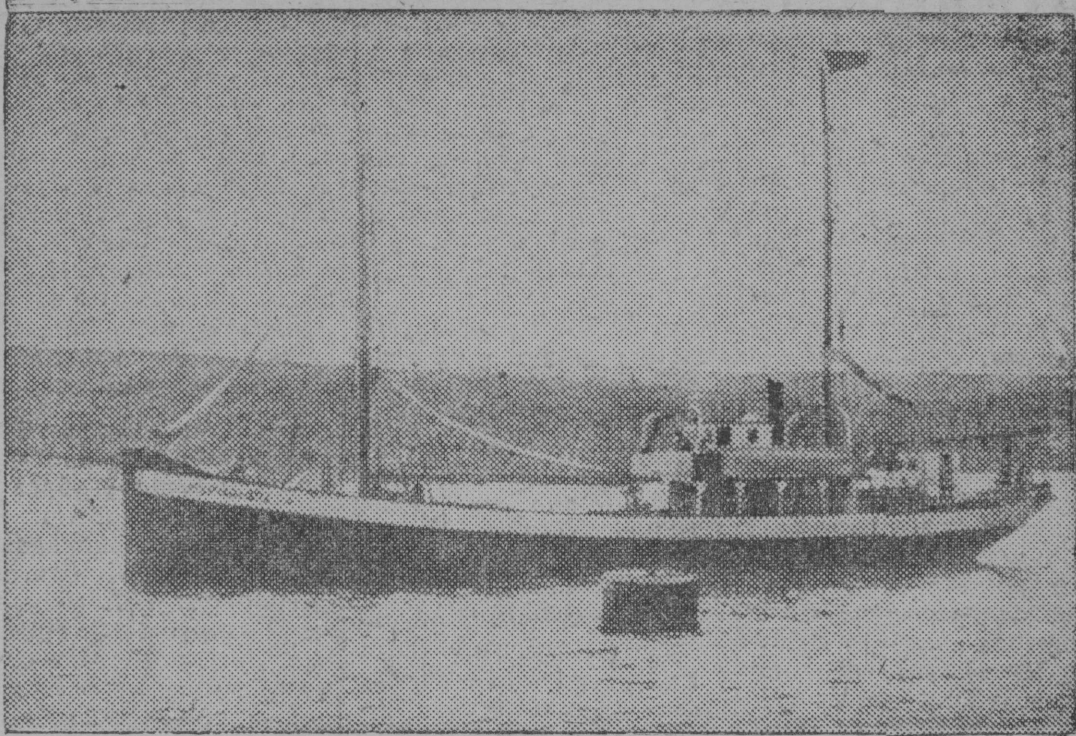
Каԋікулјас ԁырјі міјан вӧлі гажа јолка.

Мунісны каԋікулјас зев гажаа.

Мі і воӡӧ кутам петкӧԁлыны ассыным ворсӧмјас колхозԋікјаслы ԁа вӧрлеӡысјаслы.

Піонерка Ілчукова.

Пажга НСШ, Сыктывԁін р-н.

Гіԁрографіческӧј суԁно „Мурмаԋец" петіс Гренланԁскӧј мореӧ, меԁым віӡӧԁны јі мунӧм бӧрса ԁа кутны јітӧԁ „Војвыв полус" станцијакӧԁ. Снимок вылын: Суԁно „Мурмаԋец".

І воӡӧ лоа отлічԋікӧн

Каԋікулјас кежлӧ ме воі став преԁмет куӡа „отлічно" отметкајасӧн. Каԋікулјас ԁырјы шојччі ԁетскӧј площаԁка вылын. Зев гажа вӧлі міјан сені олӧмыс. Асывӧӡан рытӧӡ вӧлі пыр гажа. Сылім, ворсім, ісалім. Гажтӧммыны некор вӧлі. Меԁса јона міјанӧс гажӧԁіс Клавԁија Осіповна.

Сіјӧ велӧԁіс уна выл ворсанјас, сыланкывјас.

Мевым јона кажітчісны лыжнӧј вылазкајас. Ветлім мі лыжјас вылын уна местаӧ. Ӧні, шојччӧм бӧрын, ме јона кута велӧԁчыны. Ме і воӡӧ лоа отлічԋікӧн.

Братенков Волоԁа.

Сыктывкар, 12-ӧԁ номера школаса 5-ӧԁ классын велӧԁчыс.

Бура шојччӧм бӧрын—бура велӧԁчыны

Міјан школаса ԁетскӧј площаԁкаын, коԁі вӧлі каԋікулјас ԁырјы,—шојччісны 29 велӧԁчыс.

Мі, площаԁкаӧн вескӧԁлысјас, пуктім ассыным став вынныммӧс ԁа самнымӧс, меԁым челаԁјас бура шојччісны, гажаа коллалісны каԋікулјас кадсӧ. Накӧԁ быԁлун ісалім лыжјӧн, коԋкӧн ԁа унаыс ветлім вылазкајас вылӧ.

Рытјасын петкӧԁлім кінофілмјас ԁа постановкајас. Площаԁка ужӧ вӧлі кыскӧма школаыс став велӧԁысјассӧ, коԁјас зев ыҗыԁ кӧсјӧмӧн ужалісны челаԁкӧԁ.

Ыҗыԁ отсӧг каԋікулјас нуӧԁӧмын сетісны челаԁлӧн мам-батыс, кыӡі Кр'укова, Лучкіна, Куліна ԁа мукӧԁ јортјас. Площаԁка вылын олыс челаԁ тӧԁчымӧн јонмісны, соԁісны весӧн. Најӧ бура шојччӧмӧн бостісны выл вынјас воӡӧ велӧԁчӧм вылӧ.

Цыпанова.

Сыктывкарса 4-ӧԁ номера школаын велӧԁыс.

Іспаԋијаса фронтјас вылын

(ТАСС јуӧртӧмјас серті)

Теруелса фронт вылын јанвар 13-ӧԁ лунӧ вӧлі лӧн.

Асыввыв фронт вылын Саріԋен секторын правітелственнӧј војскала ԁорӧ јанвар 12-ӧԁ лунӧ мјатежԋікјас лагерыс вужіс 57 перебежчік.

Мукӧԁ фронтјас вылын абу некущӧм вежсӧмјас.

Јанвар 13-ӧԁ лунлы панына војын мјатежԋікјаслӧн самолотјас кујім пӧрјӧ волісны Портбу вестӧ (франко-іспанскӧј граԋіца ԁінын) ԁа шыбитісны бомбајас, коԁјас карлы вӧчісны тӧԁчана ущерб. Сербер ԁа Портбу костын телеграфнӧј сообщеԋије вӧлі орӧԁӧма. Республіканскӧј зенітнӧј батарејајас мјатежԋікјаслыс самолотјассӧ вӧтлісны. Жертвајас абуӧс.

Мјатежԋікјаслӧн војеннӧј суԁно, коԁі кусӧԁӧм біјасӧн курсірујтіс побережјеӧн, сетіс оруԁіјнӧј залп Портбу куӡа. Суԁноыслыс нимсӧ установітны ез уԁајтчы.

Прімітӧма комсомолӧ 5.299 мортӧс

Казаԋ, 11. (ТАСС). Бӧрјысан кампаԋије зев ыҗыԁа кыпӧԁіс сӧветскӧј томјӧзлыс політіческӧј актівностсӧ. Сылӧн воӡнимуныс јуӧныс пырӧ ленінскӧј комсомол раԁјасӧ. 1937-ӧԁ воса октабр, нојабр ԁа ԁекабр тӧлысјас чӧжӧн Татарскӧј АССР-ын вӧлі прімітӧма комсомолӧ 5.299 мортӧс, на пӧвсыс 1.668 нылӧс.

„Мурмаԋец" мунӧ војвылӧ

„МУРМАԋЕЦ"-лӧн борт, 13. (ТАСС-лӧн спецкор). Мунам тӧв ныԁыԁ парусјасӧн, Меԁвежјеј ԁілаԋ. Талун 12 часын „Мурмаԋец" вӧлі 72 граԁус 55 мінут војвыв широтаын ԁа 24 граԁус 08 мінут асыввыв ԁолготаын.

* *
*

МУРМАНСК, 14. Дрејфујтыс „Војвыв полус" станцијасаԋ тані получітӧма тащӧм раԁіограмма:

„Јанвар 16-ӧԁ лунсаԋ кута кывзыны „Мурмаԋец"-ӧс быԁлун 11 час 30 мінутсаԋ. Свјаӡ пӧраԁок установлівајта ме.

Кренкел".

„Н—213" самолотлӧн лебӡылӧм

РУԁОЛФ ԁі, 14. (ТАСС-лӧн спецкор). Тӧрыт 4 часын кымӧра повоԁԁа ԁырјі „Н—213" самолот Фаріх јорт командоваԋије улын треԋіровочнӧја лебӡыліс Руԁолф ԁі рајонын. Самолот сынӧԁын вӧлі 50 мінут. Самолотлӧн матеріалнӧј частыс оказітчіс бур состојаԋијеын.

Поларнӧј станцијаса начаԉнік ЛЫБІН.

Ответств. реԁактор **Г. І. ТОРЛОПОВ.**

Уполн. Главлита № 38. Тип. УМП, г. Сыктывкар. Тираж 3198